

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Sluppen
7485 trondheim

Deres ref:
Vår ref: 429/2016-333.2
Sted: Trondheim
Dato: 13.05.2016

Bestandsstatus gaupe, jerv, ulv og bjørn fra det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt

I Forskrift om forvaltning av rovvilt heter det i §3: "Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt skal gi data om status og utvikling i rovviltbestandene, herunder også beskrive det antall årlige ynglinger som er dokumentert i regionene."

I brev mottatt fra Direktoratet for naturforvaltning (nå Miljødirektoratet) datert 20. mai 2005 heter det: "Det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt skal angi antall årlige ynglinger av rovvilt det enkelte år. For jerv og gaupe oppgis også antall årlige ynglinger som et gjennomsnitt av antall ynglinger de foregående tre år. Dette tallet angir måloppnåelse i den enkelte region. Direktoratet ber om att tall for gjennomsnittlig antall årlige ynglinger av jerv og gaupe i rovviltregionene oppgis som heltall. Der gjennomsnittet for disse tre år ikke er heltall, bes nyttet vanlige avrundingsregler for å angi antall ynglinger samlet for treårsperioden."

Antall årlige ynglinger som er påvist gjennom det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt oppsummeres her for den enkelte art.

Gaupe

Bestandsstatus for gaupe er hentet fra Rovdata - NINA Rapport 1179 "Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2015"

Familiegrupper av gaupe før jakt						
Forvaltnings- region	Nasjonalt bestandsmål	2013	2014*	2015*	Gjennomsnitt	Avrundet til heltall (ref. DN 20.05.2005)
1	-	1	0	0	0,3	0
2	12	16,5 ¹	16,5 ²	16 ³	16,3	16
3	5	7,5 ¹	5,5 ²	7 ³	6,7	7
4	6	1	5 ²	4,5 ³	3,5	4
5	10	5	4,5 ²	2,5 ³	4	4
6	12	8	12,5 ²	17 ³	12,5	13
7	10	10	4	5,5 ³	6,5	7
8	10	10 ¹	5,5 ²	8	7,8	8
Sum	65	59	53,5	60,5	57,7	58

*Tallene for 2014 og 2015 er ikke direkte sammenlignbare med tidligere år, da overvåkingsmetodikken er endret i forbindelse med samordningen med Sverige.

¹ 2013

Region 2 deler en yngling av gaupe med region 3. Denne er delt mellom regionene.

Region 8 deler en yngling med Sverige. Denne ynglingen deles ikke opp, men teller altså som 1.

² 2014

Region 2 deler en yngling av gaupe med region 3. Denne er delt mellom regionene.

Region 4 deler to ynglinger med Sverige. Disse ynglingene er delt mellom landene.

Region 5 og region 6 deler begge en yngling med Sverige, i tillegg deler region 8 en yngling med Finland. Disse ynglingene er delt mellom landene.

³ 2015

Region 2 deler to ynglinger av gaupe med region 3. Disse er delt mellom regionene.

Region 4, region 5 og region 7 deler alle en yngling med Sverige. Disse ynglingene er delt mellom landene.

Region 6 deler to ynglinger med Sverige. Disse ynglingene er delt mellom landene.

Jerv

Bestandsstatus for jerv er hentet fra Rovdata - NINA Rapport 1196 "Ynglere registrering av jerv i Norge i 2015"

Ynglinger av jerv						
Forvaltnings-region	Nasjonalt bestandsmål	2013	2014	2015	Gjennomsnitt	Avrundet til heltall (ref. DN 20.05.2005)
1	-	0	0	0	0	0
2	-	0	0	0	0	0
3	4	5	7 ^{2,5,6}	10 ^{6,10}	7,3	7
4	-	0	0	0	0	0
5	5	7 ¹	10 ⁷	13 ^{9,11}	10	10
6	10	12 ²	10 ^{2,6}	12 ^{2,5,6}	11,3	11
7	10	9	13 ²	13 ⁴	11,7	12
8*	10(3)	11(0) ²	12(5) ^{3,4,7}	17(8) ^{4,8,9}	13,3(4,3)	13(4)
Sum	39	44	52	65	53,7	54

* tallene i parentes angir ynglinger i Finnmark fylke.

¹ Inkludert to dokumenterte ynglelokaliteter hvor en unge er avlivet i begge lokalitetene.

² Inkludert en dokumentert ynglelokalitet hvor tispe og to unger er avlivet.

³ Inkludert en dokumentert ynglelokalitet hvor en tispe er avlivet.

⁴ Inkludert en dokumentert ynglelokalitet hvor tispe og en unge er avlivet.

⁵ Inkludert en dokumentert ynglelokalitet hvor to unger er avlivet.

⁶ Inkludert en dokumentert ynglelokalitet hvor tre unger er avlivet.

⁷ Inkludert to dokumenterte ynglelokaliteter hvor tispe og to unger er avlivet i begge lokalitetene.

⁸ Inkludert en dokumentert ynglelokalitet hvor to unger er avlivet i begge lokalitetene.

⁹ Inkludert en dokumentert ynglelokalitet hvor tispe og tre unger er avlivet.

¹⁰ Inkludert tre dokumenterte ynglelokaliteter hvor tispe og to unger er avlivet i alle lokalitetene.

¹¹ Inkludert fire dokumenterte ynglelokaliteter hvor tispe og to unger er avlivet i alle lokalitetene.

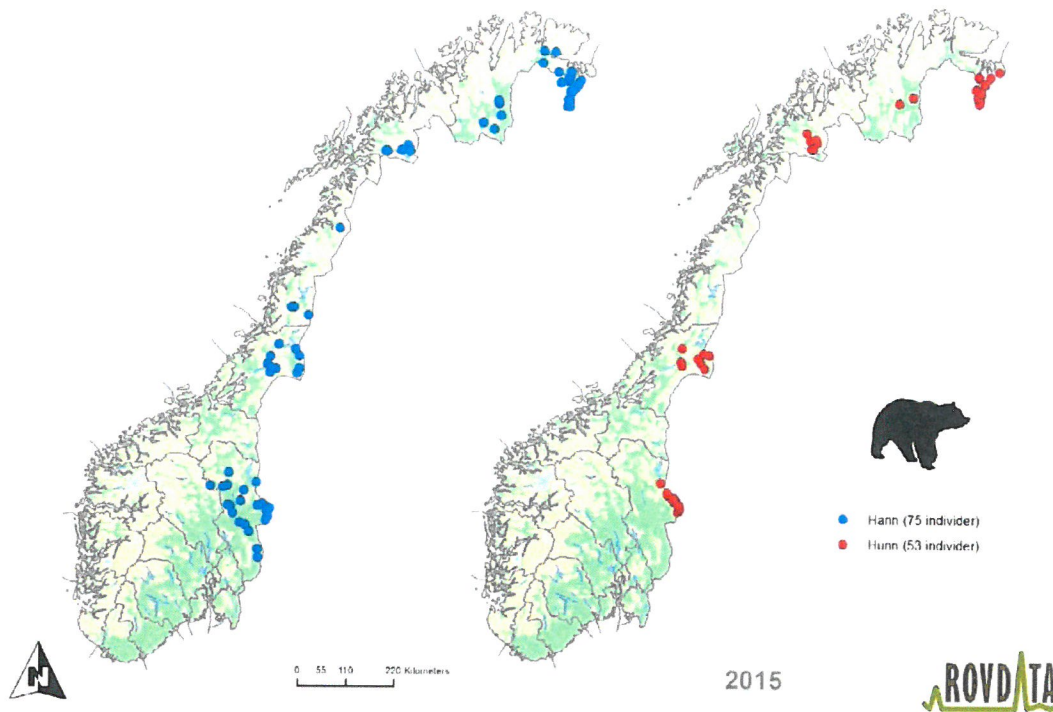
Tabellen under viser antallet ynglinger når alle "hiuttakene" er trukket fra, hvor tispe og/eller valp(er) er avlivet.

Ynglinger av jerv						
Forvaltnings-region	Nasjonalt bestandsmål	2013	2014	2015	Gjennomsnitt	Avrundet til heltall (ref. DN 20.05.2005)
1	-	0	0	0	0	0
2	-	0	0	0	0	0
3	4	5	4	6	5	5
4	-	0	0	0	0	0
5	5	5	8	8	7	7
6	10	11	8	9	9,3	9
7	10	9	12	12	11	11
8	10	10	8	13	10,3	10
Sum	39	40	40	48	42,7	43

Brunbjørn

Metodikken med å påvise binner med årsunger i felt har over mange år vist seg å være dårlig egnet. Kun i noen veldig få tilfeller har det vært mulig å verifisere at det var årsunger. I de aller fleste tilfeller har en ikke kunnet verifisere alder på ungene, eller en har kunnet verifisere at det som var meldt som årsunger ikke var årsunger. Selv for erfarent og trent personell kan det være svært vanskelig å skille årsunger fra fjorårsunger. Observasjonsmaterialet er av naturlige årsaker også ofte av dårlig kvalitet, eksempelvis foto av dyr fra langt hold, foto av utydelige sporavtrykk og innmeldinger av synsobservasjoner som ikke lar seg verifisere. Av denne årsak blir derfor sannsynlig antall årlige kull med bjørnunger beregnet, basert på den løpende innsamling og DNA analyse av biologisk materiale fra bjørn i Norge.

Hunnbjørner påvist ved DNA analyse i 2015: Totalt ble det i løpet av 2015 samlet prøver fra 53 hunnbjørner i Norge. Disse fordelte seg med 24 hunnbjørner i forvaltningsregion 8 (18 i Finnmark og 6 i Troms), 8 i region 6 (Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag) og 21 i region 5 (Hedmark). Resultatene er hentet fra Bioforsk Rapport Vol. 2 Nr. 56 2016: "Populasjonsovervåking av brunbjørn: DNA-analyse av prøver innsamlet i Norge i 2015".

Beregning av binner med årsunger i 2015: Det skandinaviske bjørneprosjektet har utviklet en metode til å beregne antall kull med bjørnunger født det enkelte år, basert på den løpende innsamling og DNA analyse av biologisk materiale fra bjørn i Norge (Bischof og Swenson 2010: "Estimating the number of annual reproductions based on the number of female brown bears documented in Norway in 2008 and 2009").

Modellen anslår at det ble født mellom to og ti kull, men at det mest sannsynlig ble født seks (5,7) kull i Norge i 2015. Beregningene viser at det trolig ble født to (1,9) kull i rovviltregion 8 (Troms og Finnmark), ett (1,4) i region 6 (Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag), og to (2,4) i region 5 (Hedmark).

I tillegg er det kjent at en merket binne fra det skandinaviske bjørneprosjektet gikk i hi med årsunger eller fjorårsunger høsten 2015 i Junkerdal nasjonalpark i Saltdal kommune (Rovviltregion 7, Nordland). Denne binna har brukt områder på begge sider av riksgrensen, og ut fra at den ble registrert i Sverige i oktober 2014 antar man at den hadde hi på svensk side vinteren 2014/2015.

Ulv

Data på bestandsstatus for ulv er hentet fra "Ulv i Norge per 15. april 2016 – Foreløpige konklusjoner for vinteren 2015/2016, Rapport 3 vinteren 2015/2016 fra Høgskolen i Hedmark, datert 15. april 2016.

Rapporten viser at det pr. 15. april 2016 er verifisert 6 eller 7 ynglinger av ulv i 2015 i helnorske revir. Yngling er påvist i revirene: Letjenna, Slettås, Mangen, Østmarka, Julussa, Osdalen og Flisdalen. Alle revirene med yngling av ulv, bortsett fra ett (Osdalen), er innenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv. For Flisdalen er det fortsatt noe uklart om ulvene i dette reviret kun har tilhold på norsk side av riksgrensen, eller om det deles med Värmland län. Alle revirene med yngling av ulv i 2015 ligger i Hedmark fylke, bortsett fra Østmarka som ligger i Akershus fylke og Mangen som ligger i fylkene Hedmark og Akershus.

Med hilsen

Henrik Brøseth

Henrik Brøseth
Fagansvarlig – Rovdata